

SERMO M. IOHANNIS HUS,
*quem proposuerat facere
in concilio Constanciensi*

KÁZÁNÍ M. JANA HUSA,
*keré zamýšlel přednést
na kostnickém koncilu*

DOMINUS NOSTER IESUS CRISTUS, perfectus mundi re-
demptor et salvator, quia verus Deus et homo, existens
sacerdos secundum ordinem Melchisedech, pontifex
summus, non habens necessitatem cottidie offerre
hostias pro peccato proprio, assistens Deo Patri se
densque ad dexteram eius semper vivens ad interpel-
landum pro nobis, non impeditus ex culpa propria aut
excludente alia persona, oblivione, avaricia vel desidia
ad procurandum suis subditis omne bonum, post labo-
rem suum prestantissimum et post mortem gravis-
simam et turpissimam victor mortis gloriosus resurgens
a mortuis, pacem discipulis obtulit, ita dicens: "Pax
vobis".

Et mortis expectans supplicium, iniungens discipu-
lis predicacionis officium, precepit inter cetera domum,
quam intrarent, pacis donario salutare. "Intrantes",
inquit, "in domum, salutate eam, dicentes: *Pax huic
domui*. Et si quidem fuerit domus illa digna, veniet
pax vestra super eam, si autem non fuerit digna, pax
vestra ad vos revertetur", Mat. 10°. Cuius precepto et
exemplo intenti sui apostoli, pace populum salutarunt.
Unde Petrus apostolus in utraque Epistola Dei populos
sic salutatur: "Gracia vobis et pax multiplicetur". Paulus
etiam, vas electionis, in omnibus suis preter ad Hebreos
epistolis, pace populos salutavit: "Gracia", inquit,
"vobis, et pax a Deo Patre et Domino Iesu Cristo."

PÁN NÁŠ JEŽÍŠ KRISTUS, DOKONALÝ vykupitel a spa-
sitel světa, protože pravý Bůh i člověk, kněz podle řádu
Melchisedechova, a proto nejvyšší velekněz, který není
nucen denně přinášet oběti za svůj vlastní hřích, je
u Boha Otce a sedí na jeho pravici, jsa stále živ, aby se
nás zastával. Jemu nebyla na překážku ani vlastní vina,
ani mu nezabránil někdo jiný, ani zapomnětlivost, lako-
ta nebo zahálka, aby svým poddaným neopatřil všechno
dobré, takže po nejtěžší a nejpotupnější smrti dokonav
své zcela výjimečné dílo, jako slavný a zmrtevýchvstalý
vítěz nad smrtí nabídl svým učedníkům mír slovy:
"Pokoj vám."

A v očekávání trestu smrti, ve chvíli kdy učední-
kům ukládal kazatelský úřad, rozkázal jim kromě jiného,
aby dům, do něhož by vešli, pozdravili přáním míru
a pokoje. "Vcházejíce do domu," řekl, "pozdravte jej
slovy: *Mír tomuto domu*. A bude-li toho onen dům
hoden, váš mír na něm spočine; nebude-li však toho
hoden, váš mír se k vám navrátí" (Matouš 10,12-13).
Apoštolové, dbalí jeho příkazu i příkladu, zdravili lid
pozdravem pokoje. Proto apoštol Petr v obou svých epiš-
tolách zdraví Boží lid takto: "Milost vám a mír nechť se
rozhojní." Také Pavel, vyvolený nástroj, ve všech svých
epištolách s výjimkou listu k Židům, zdravil sbory
pozdravem pokoje. "Milost vám a mír," říká, "od Boha
Otce a Pána Ježíše Krista."

30 Redemptoris ergo nostri et summi pontificis suorumque apostolorum ego sacerdos minimus inherens vestigiis, assumo pro sermonis mei exordio salvatoris Domini ista verba:

PAX HUIC DOMUI.

35 Redemptor humani generis duobus modis pacem discipulis obtulit. Primo modo legacionis, dum Ioh. 14° die cene legavit ut filiis suis carissimis, in sua ante mortem finali licencia, pacem tamquam maximum donarium, dicens: "Pacem relinquo vobis, pacem
40 meam do vobis." Secundo pacem obtulit discipulis modo salutacionis, dum sepius post resurrectionem ipsos verbis pacificis salutavit, dicens Luce 24° et Ioh. 20°: "Pax vobis."

45 Est autem duplex pax, scilicet pax Dei et pax mundi, que innuitur, dum dicit Christus Deus: "Pacem meam do vobis, non quomodo hic mundus dat, ego do vobis." Unde de mundi pace dicit Mat. 10°: "Non veni mittere pacem in terram, sed gladium. Veni enim separare hominem adversus matrem suam, et nurum
50 adversus socrum suam". Venit enim Christus rex pacificus ad dissolvendam confederacionem fictam inter homines mundanos per superbiam dyaboli, que viros forciores seculi fallit. [Cum dyabolus, rex super omnes filios superbie, omnes peccatores illaqueat, qui sunt per
55 Christi humilitatem ante omnia separandi, carnales autem, per vicium voluptatis coniuncti, sunt per Christi penitenciam seiungendi, sed mundo per avariciam nupti sunt per Christi pauperiem separandi. Unde quicumque in aliquo horum trium nititur quiete fovere
60 populum, ille nititur dissolvere Christi pacem, quia pacem

Já tedy, kněz nejnepatrnější, pevně se přidržuje šlépějí našeho vykupitele a nejvyššího velekněze a jeho apoštolů, беру si hned v úvodu za základ svého kázání slova Pána a spasitele:

МІР ТОМУТО ДОМУ.

Vykupitel lidského rodu nabídl svým učedníkům mír dvojím způsobem. Jednou v podobě závěti, když podle 14. kapitoly Janovy v den večeře na rozloučenou, osvědčiv před smrtí naposledy svou vlídnost, odkázal ve své otcovské lásce nejmilejším synům mír jako dar nejvýznamnější slovy: "Pokoj vám zanechávám, mír svůj vám dávám." Podruhé nabídl učedníkům mír v podobě pozdravu, když po svém vzkříšení je několikrát pozdravil mírumilovným přáním "Pokoj vám" (Lukáš 24 a Jan 20).

Je zajisté dvojí mír, mír Boží a mír světa, což Kristus naznačuje, když jako Bůh říká: "Svůj mír vám dávám; nedávám vám mír, jaký dává tento svět" (Jan 14,27); kdežto o míru světa praví u Matouše 10,34-35: "Nepřišel jsem uvést mír na zemi, ale meč. Přišel jsem totiž rozdvojit lidi, aby se postavil syn proti otci, dcera proti matce a snacha proti tchyni." Kristus, král mírumilovný, přišel zajisté, aby zmařil spolčení, zosnované mezi světskými lidmi z ďábelské pýchy, která zaslepuje nejmocnější muže tohoto světa. Neboť ďábel, který kraluje nade všemi zplozenci pýchy, poutá do svých osidel všechny hříšníky, a ty především je třeba rozdvojit Kristovou pokorou, lidí tělesné pak, které spojuje neřestný chtíč, je třeba od sebe odtrhnout Kristovým pokáním, kdežto ty, kdo z lakoty uzavřeli sňatek se světem, je třeba rozloučit Kristovou chudobou. Kdokoli tedy má snahu hovět lidu v některé z těchto tří neřestí, ten přímo usiluje zmařit Kristův mír, protože maří pů-

originalem hominis ad Deum, que solum solvitur per peccatum.

65 ⁷ Pax autem Dei est mentis tranquillitas in virtutibus stabilita. Ex quo patet, quod omnis homo existens in crimine, caret ut sic ecclesie sancte pace. Nam Iob 9° scribitur: “Quis ei restitit, et pacem habuit?”

Ista autem pax tripliciter variatur. Est enim pax hominis ad Deum, hominis ad seipsum, et hominis ad proximum. Et tota illa pax consistit in observancia mandatorum.]

70 Et prima pax, scilicet hominis ad Deum, est tante virtutis, quod sine illa non valet pax alia, sed ipsa habita utraque posterior consequitur. Nichil enim dissolvit pacem cum Deo, nisi peccatum, quia solum ipsum
75 vidit inter Deum et hominem iuxta illud Ys. 59°: “Iniquitates vestre dividerunt inter vos et Deum.” Ideo peccatum pacem sanctam prepediens est maxime fugiendum. Debemus enim plus infinitum odire peccata quam penas aliquas corporales, sicut debemus infinitum plus amare virtutes quam voluptatem, divicias vel honores. Et ista regula summe stabiliret pacem hominum, quia servando hanc regulam, constituitur homo amicus Dei. Sed si Deus nobiscum, quis contra nos? Nam in illa pace timentibus Deum omnia cooperantur
80 in bonum. Ideo licet inimicus persequatur hominem sic pacatum pace nobili in diviciis, in honore, in corpore usque ad mortem, tamen prodest ei eciam invitus augendo meritum, ex quo sibi provenit magnus honor. Unde Ps. 138° de tribulatis Cristi amicis dicitur: “Nimis honorati sunt amici tui, Deus.” Honorem autem istum, qui ad virtutes consequitur et iam dictam fidei regulam, que totam militantem ecclesiam dirigeret,
85

vodní pokoj mezi člověkem a Bohem, což je vlastní dílo hříchu.

Avšak mír Boží je utišení mysli zakotvené v ctnostech. Z toho je zřejmé, že každý člověk žijící v zločinu ztrácí svým jednáním mír církve svaté. Neboť v 9. kapitole Jobovy knihy (v. 4) je napsáno: “Kdo se mu kdy vzepřel, a žil dál v pokoji?”

Tento mír pak má tři různé stránky: mír člověka s Bohem, člověka se sebou samým a člověka s bližním. A celý tento mír má svůj základ v zachovávání Božích příkazů.

Mír v prvním smyslu, totiž mír člověka s Bohem, má takový dosah, že bez něho je každý jiný mír nemyslitelný. Kdo jej však má, dosahuje i obou dalších. Nic totiž nemaří mír s Bohem tak jako hřích, protože toliko hřích rozdvojuje Boha a člověka podle známého výroku Izaiášova v 59. kapitole (v. 2): “Vaše nepravosti rozdvojily vás s Bohem.” Proto je třeba s největší ostražitostí vyhýbat se hříchu, který je svatému míru na překážku. Máme tedy mít v neskonale větší nenávisti hříchy než jakékoli tělesné tresty, stejně jako máme mít v neskonale větší lásce ctnosti než rozkoš, bohatství nebo pocity. A toto pravidlo by mohlo svrchovaně zajistit mír mezi lidmi. Vždyť zachováním tohoto pravidla se člověku dostává práva být přítelem Božím. A “je-li Bůh s námi, kdo proti nám?” Neboť v tomto míru těm, kdo se Boha bojí, “všecko napomáhá k dobrému”. I když tedy nepřítel pronásleduje člověka, který žije v tomto vzácném míru a pokojně užívá svého bohatství, důstojenství i života až do smrti, přece mu zcela bezděky prospívá; rozhojňuje totiž zásluhu, z níž plyne člověku velká čest. Proto říká 138. žalm o sužovaných přátelích Kristových (v. 17): “Náramně jsou poctěni tvoji přátelé, Bože!”